

Vārds

uzvārds

klase

datums

1

ZOOĻĢIJA – ZINĀTNE PAR DŽĪVNIEKIEM

2. variants

1. uzdevums (4 punkti)

Kurš apgalvojums ir patiess? Atzīmē atbilstošo atbildes variantu!

Apgalvojums	Jā	Nē
Gan augu, gan dzīvnieku šūnās ir citoplazma.		
Dzīvnieku šūnās nav membrānas.		
Augu šūnās, atšķirībā no dzīvnieku šūnām, ir hloroplasti.		
Dzīvnieku šūnās nav vakuolu ar šūnsulu.		

2. uzdevums (7 punkti)

Cekulzīlīte un lielā zīlīte ir zīlišu dzimtas putni. Aplūko attēlus un izpildi uzdevumus!

Cekulzīlīte

Lielā zīlīte

a) Uzraksti divas kopīgās pazīmes, kas ir novērojamas abiem putniem!

- .....
- .....

b) Uzraksti vienu tikai lielajai zīlītei raksturīgu pazīmi!

.....

c) Uzraksti vienu tikai cekulzīlītei raksturīgu pazīmi!

.....

d) Izmantojot dzīvnieku klasifikācijas shēmu, uzraksti, pie kuras valsts, tipa un klases šie dzīvnieki pieder!

Valsts – ..... Tips ..... Klase – .....

3. uzdevums (5 punkti)

Izlasi tekstu un izpildi uzdevumus!

Sliekas sadrupina un uzirdina augsni. Pa tārpu izveidotajām aliņām zemes dziļākajos slāņos nokļūst gaiss un mitrums, arī augsnes auglīgās kārtas veidošanai nepieciešamās baktērijas un citi mikroorganismi, kas veicina organisko vielu sadalīšanos. Pa tārpu izaloto zemes slāni vieglāk vīties augu jaunajām saknītēm. Sliekas ēd kurmjū, eži, ciršļi, arī āpši un mežacūkas. No putniem tās iecienījuši strazdi, siļi un baltie stārķi, vārņveidīgie putni, gan vairāku sugu plēsīgie dienas un nakts putni. Šos tārpus ēd visi abinieki. Krupji vasarā pēc lietus dodas pat slieku medībās. No Latvijā sastopamajiem rāpuļiem ar sliekām visvairāk barojas bezkāju ķirzaka glodene. Sliekām nepatīk minerālmēsli un smagā lauksaimniecības tehnika, kas sablīvē augsni.

a) Norādi divus iemeslus, kāpēc lauksaimnieki cenšas veicināt slieku saglabāšanu augsnē!

- .....
- .....

b) Uzraksti divas prognozes, kā mainītos pļavas ekosistēma, ja kādā ļoti aukstā ziemā sliekas izsaltu!

- .....
  - .....
- c) Ko tu ieteiktu darīt lauksaimniekam, lai veicinātu slieku daudzuma palielināšanos augsnē?
- .....

4. uzdevums (4 punkti)

Izlasi tekstu!

Pilsētas Domei bija jāpieņem lēmums – kurā no diviem ezeriem būvēt ūdenssporta bāzi. Abos ezeros ligzdoja pīles, gulbji, atpūtās caurceļojošie gājputni – zosis. Lai izdarītu labai draudzīgāko izvēli, domnieki nolēma meklēt konsultantus.

- a) Kādu novērojumu vai eksperimentu varētu veikt, lai noskaidrotu, kurš ezers ir nozīmīgāks putniem?
- .....
- .....

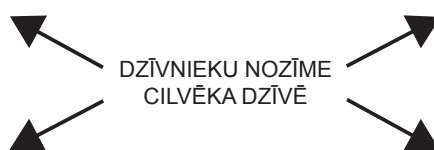
- b) Kādas ar dzīvniekiem saistītas profesijas pārstāvim pilsētas domes pārstāvji varētu lūgt palīdzību?
- .....

Pamato atbildi! .....

- c) Izvēlies vienu tekstā minētu dzīvnieku un paskaidro, kāpēc to vajadzētu saudzēt!
- .....
- .....
- .....

5. uzdevums (6 punkti)

- a) Izveido domu karti „Dzīvnieku nozīme cilvēka dzīvē”! Kartē ieraksti četrus atslēgvārdus un katram no tiem pieraksti divus piemērus!

- b) Senāk cilvēki kaķus izmantoja galvenokārt grauzēju iznīcināšanai, bet laika gaitā tie ir kļuvuši tikai par mājas mīļiem. Uzraksti, kā ir mainījusies kādas citas sugas dzīvnieka izmantošana laika gaitā!
- .....
- .....

Prognozē, kā nākotnē varētu izmantot šo dzīvnieku!

.....